

2015

# Raport de activitate al Colegiului disciplinar

PROCURATURA GENERALĂ



„Dreptul constituie Etică obiectivă, iar morală - Etică subiectivă”  
Del Vecchio

*Prolog: “Etica juridică este preocupată de integrarea eticii personale cu etica profesională, evidențiind faptul că abordarea dihotomică rigidă, adică lipsa unui raport, cel puțin mutual, între cele două poate duce la duplicitate și lipsă de integritate.”*

Atît Legea Republicii Moldova nr.294-XVI din 25.12.2008 cu privire la Procuratură, cât și legislația internațională reglementează că procurorul, indiferent de funcția sa, trebuie să-și îndeplinească cu diligență atribuțiile, să acționeze cu vigilență față de interesul public în procesul de înfăptuire a justiției și de apărare a intereselor generale ale societății, să își subordonează comportarea sa exigențelor ce decurg din îndatoririle profesionale și normele etice pe care trebuie să le respecte.

În toate cazurile și în toate etapele procedurii judiciare procurorii contribuie în a da asigurări că statul de drept și ordinea publică sunt garantate prin înfăptuirea justiției în mod echitabil, imparțial și efectiv.

**Cadru legislativ** al Republicii Moldova care reglementează prevederile privind abaterile procurorilor, răspunderea punitiv - disciplinară și sancțiunile aplicate acestora sînt:

- Legea nr. 294-XVI din 25.12.2008 cu privire la Procuratură, art.art. 61, 62;
- Codul de etică și conduită al procurorului, aprobat prin Hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor nr.12-173/15 din 30.07.2015;
- Regulamentul Colegiului disciplinar, aprobat prin Hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor nr.12-108/14 din 19.06.2014.

➤ Un studiu internațional în domeniu a stabilit că foarte puține țări reglementează în lege pentru care anume abateri pot fi sancționați procurorii. Moldova, România, Olanda, Spania, Polonia Germania Letonia - sînt țările care prevăd expres abaterile pentru care poate surveni o răspundere disciplinară, cât și sancțiunile disciplinare. Belgia, Franța, Irlanda, Cipru, Danemarca, Suedia - prevăd doar sancțiunile.

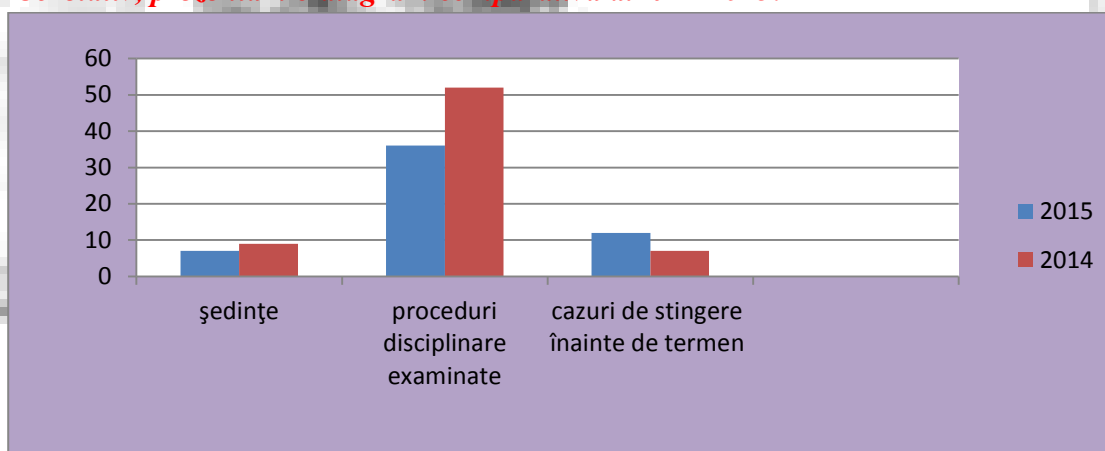
Colegiul disciplinar (în continuare CD) este constituit pe lângă Consiliul Superior al Procurorilor (CSP), în conformitate cu prevederile *Legii nr. 294-XVI din 25.12.2008 cu privire la Procuratură* și este compus din nouă membri aleși de Adunarea Generală a Procurorilor. În noua componență CD activează din 22.01.2014.

Prezentul raport este întocmit în conformitate cu prevederile art.115 din Legea cu privire la Procuratură, conform căruia, Colegiul disciplinar prezintă Consiliului Superior al Procurorilor raport de activitate semestrial și anual.

În privința obiectului procedurilor examinate, se remarcă faptul menținerii aceleiași structuri, în sensul că preponderent au fost examinate procedurile privind nerespectarea normelor de procedură, modul de instrumentare și soluționare cu celeritate a cauzei, tergiversarea soluționării sau a cercetării, nerespectarea normelor de conduită și atitudinea nedemnă.

În perioada de raport, Colegiul disciplinar s-a întrunit în **7** ședințe, în cadrul cărora au fost examinate **35 de** proceduri disciplinare și **12** propuneri de stingere înainte de termen a sancțiunilor disciplinare.

*Corelativ, prezentăm o diagram comparativă a.2014-2015:*



❖ **Membrii Colegiului Disciplinar:**

1. Alexandru Nichita
2. Nicolae Chitoroaga
3. Vladimir Lupu
4. Vladislav Guțan
5. Marcel Cimbir
6. Ruslan Caraivan
7. Victor Comerzan
8. Ion Popa
9. Serghei Cibotari

- ❖ Investigarea plângerilor ține de competența Secției Securitate Internă a PG, care are competența de a cere explicații scrise procurorului implicat. Hotărârea CD și temeinicia aplicării sancțiunii disciplinare se transmit CSP pentru validare. Procurorul implicat are dreptul de a ataca hotărârea CD la CSP, iar hotărârea CSP, în instanța de judecată.

Urmare a examinării procedurilor disciplinare, potrivit prevederilor art.62 din Legea cu privire la Procuratură și pct.7.14 din Regulamentul Colegiului disciplinar, pentru perioada de raport s-a decis aplicarea următoarelor sancțiuni punitiv - disciplinare:

1. mustrare aspră – în privința a **7** procurori;
2. mustrare – în privința a **5** procurori;
3. avertisment - în privința a **3** procurori;
4. concediere din organele Procuraturii - în privința a **2** procurori.

Totodată, în conformitate cu prevederile pct.7.15 din Regulamentul CD, în **17** cazuri s-a dispus încheierea procedurii disciplinare:

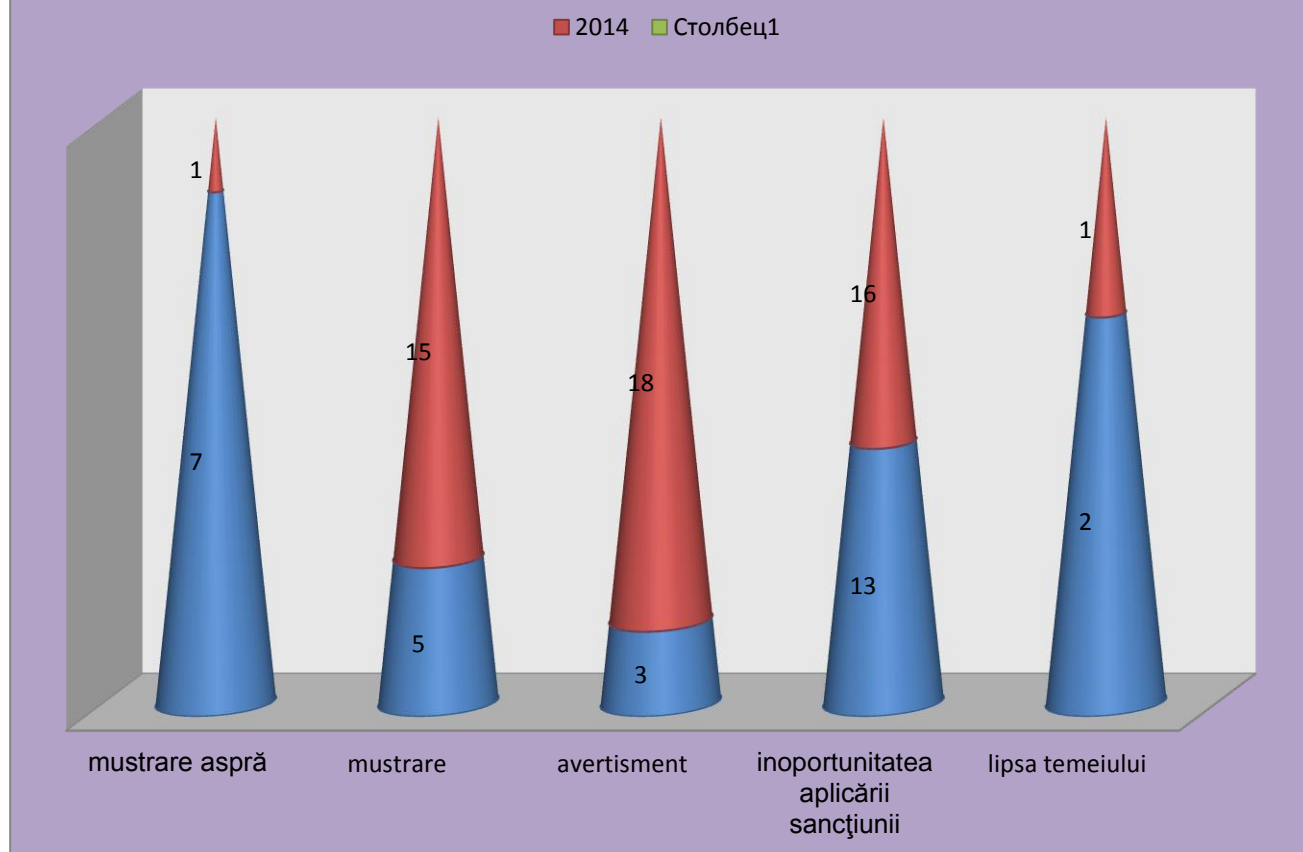
1. din motivul *inoportunității aplicării sancțiunii disciplinare*, cu limitarea doar la examinare în ședință a materialelor de procedură - în privința a **13** procurori;
2. din motivul *lipsei temeiului de tragere la răspundere disciplinară* - în privința a **2** procurori.

Consemnăm, de asemenea, 2 cazuri de încetare a procedurii disciplinare, într-un caz - *pe motivul concedierii din organele procuraturii* și al doilea - *în legătură cu revocarea procedurii de către inițiator (pct.5.6 din Regulament)*.

❖ *Un caz de mustrare aspră: Hotărârea CD nr. 13-48/15 din 04.12.2015 au avut ca obiect declarațiile formulate de către un procuror conducător, în cadrul unor emisiuni televizate și publicații, de natură să aducă atingere independenței, prestigiului și credibilității justiției, cu consecința subminării autorității acesteia, inclusiv a sistemului judiciar în ansamblu, săvârșite în exercitarea atribuțiilor de serviciu.*

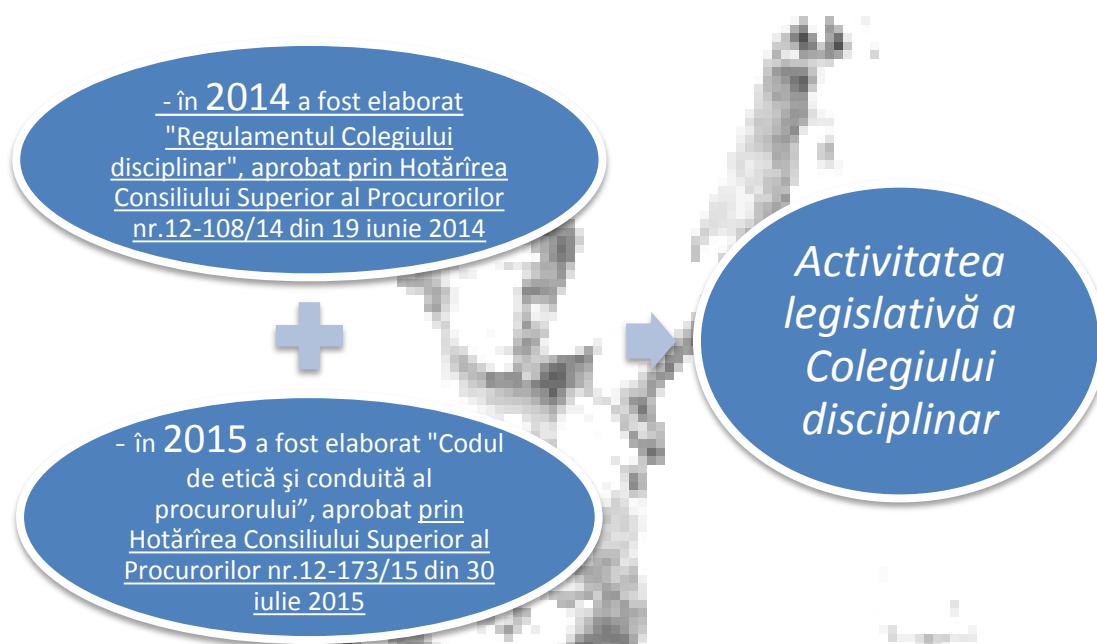
❖ *inoportunității aplicării sancțiunii disciplinare*, aceasta este o prerogativă similară aplicării principiului Curții Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului potrivit căruia constatarea unei violări constituie în sine o satisfacție echitabilă suficientă, având drept scop prevenția cazurilor de sancționare a procurorilor, potrivit căreia, examinarea în ședință a materialelor este suficientă.

Diagrama comparativă a.2014-2015



Ce ține de **segmentul legislativ**, ca indicator a fost inițiat (*remarca alăturat*) și elaborat „Codul de etică și conduită al procurorului”, în contextul implementării obiectivelor stabilite în Planul de Acțiuni al Guvernului pentru anul 2014, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.164 din 5 martie 2014 (pct.210), precum și în scopul realizării acțiunii 4.2.1(2) a Planului de acțiuni pentru implementarea Strategiei de reformă a sectorului justiției pentru anii 2011-2016 „*Elaborarea unor îndrumări detaliate privind aplicarea codurilor de etică profesională*”, Obiectivul specific – „*Promovarea și implementarea principiului toleranței zero pentru manifestările de corupție în sistemul justiției*”, Direcția strategică 4.2. „*Consolidarea mecanismelor de implementare a standardelor etice și de conduită anticorupție la nivelul tuturor instituțiilor din sectorul justiției*”, cât și în Matricea de politici privind suportul bugetar acordat de Uniunea Europeană pentru anul 2014.

❖ HOTĂRÂREA nr.12-63/15 cu privire la crearea unui grup de lucru din 12 martie 2015; Ordinul Procurorului General nr.10/36 din 18.03.2015)



Ca președinte al Colegiului disciplinar, am fost desemnat în calitate de membru (Hotărârea CSP nr. 12-171/14 din 25 septembrie 2014) în cadrul grupului de lucru pentru coordonarea și monitorizarea Pilonului IV al Strategiei de Reformă a sectorului justiției, în scopul implementării acțiunii 4.2.4, pct.4., care prevede „*elaborarea conceptelor de promovare a eticii profesionale și de sensibilizare a opiniei publice cu privire la etica profesională a reprezentanților sectorului justiției*” (responsabil – Ministerul Justiției).

Este notabil faptul, că în cadrul perioadei raportate, CD a examinat **12** propuneri privind stingerea înainte de termen a sancțiunii disciplinare, **4** fiind admise.

În corespundere cu art.126, alin.4) din Legea cu privire la Procuratură și pct.7.20 și 7.21 din Regulament, în adresa CSP, în anul 2015, au fost remise 58 de hotărâri emise de CD, fiind examinate - 47 hotărâri, 15 din ele fiind restante din anul 2014. 11 hotărâri rămân neexamine de CSP până la data întocmirii raportului.

Din numărul total al hotărârilor examinate în cadrul ședințelor CSP în anul 2015, au fost validate – 40 de hotărâri ale CD, au fost depuse – 7 contestații 4 fiind admise.

Totodată, în conformitate cu art. 127 al Legii nr. 294- XVI din 25.12.08 cu privire la Procuratură, la Consiliul Superior al Procurorilor au fost contestate **5** hotărâri, dintre care **3** au fost respinse cu menținerea hotărârii Colegiului, **2** au fost modificate, cu schimbarea măsurii punitiv - disciplinare.



Necesită a menționa că pe durata de raport, Colegiul **nu a constatat careva abateri** de la procedura de examinare, prevăzută de Legea nr. 294- XVI din 25.12.08 cu privire la Procuratură și Regulamentul Colegiului disciplinar.

De asemenea, pe parcursul perioadei menționate, în conformitate cu prevederile pct.2.4 din Regulamentul cu privire la activitatea Colegiului disciplinar, nu au fost înregistrate cazuri de *recuzare* a vreunui membru al Colegiului.

La capitolul **deficiențe / lacune de ordin organizatorico-material** este de menționat:

- lipsa unui buget autonom;

- lipsa mijloacelor financiare la asigurarea deplasării membrilor Colegiului din teritoriu pentru participarea la ședințe și alte activități conexe activității Colegiului;

- asigurarea tehnico – materială;

- cumularea funcției secretarului Colegiului.

*Epilog:* ”Oricât am încerca sa cuprindem în cuvinte, anumite eforturi, anumite tensiuni, anumite energii, rămân în afara frazării unui document tehnic, denumit sec - Raport sau Bilanț. Oamenii se vad mai puțin în spatele unor statistici, iar enumerarea ordonata a unor activități, acțiuni sau rezultate câteodată ni se pare plictisitoare și nu avem întotdeauna înțelepciunea de a percepe ca toate acestea cuantifică și transpun munca, uneori asidua, a oamenilor care formează acest organ de autoadministrare, Colegiul disciplinar, a cărei activitate nu este deloc una de rutina sau normata, un organ iubit și urat în aceeași măsură, aflat mereu în atenția sistemului și publicului larg, incomod și incomodat, câteodată.

Ași mai vrea să spun că nu doar Colegiul disciplinar este responsabil de asigurarea integrității sistemului judiciar, ci fiecare procuror în parte. Atunci, însă, când procurorul nu alege integritatea, Colegiului îi revine rolul de a interveni, și nu oricum, ci prompt, coerent și articulat.

Țin să reiterez, că prin activitatea Colegiului disciplinar, prin intermediul răspunderii, se realizează atât scopul preventiv cât și cel sancționator.

Întărirea capacității funcționale a Colegiului, prin reorganizarea prevăzută de ulterioarele modificări ale Legii cu privire la Procuratură, reprezintă o etapă importantă în maturizarea acestei instituții, în stabilizarea și asumarea sa de către sistemul judiciar, de către societate în general, în susținerea și respectarea sa ca „un rău necesar”.

*Cu respect,*

**Președintele  
Colegiului disciplinar**

**/semnat/**

**Alexandru Nichita**